HE 221/2021: Esitys laiksi kirjanpitolain 1 luvun muuttamisesta

- Antaa Suomen vero- ja tulliviranomaiselle oikeuden saada käyttöönsä ulkomaisen yrityksen kirjanpitoaineistoa
- Tarkoituksena on selvittää,
  - harjoittaako yritys liike- ja ammattitoimintaa Suomessa kiinteästä toimipaikasta, tai
  - onko yrityksen muualla kuin Suomessa harjoitetun liike- tai ammattitoiminnan johto tosiasiallisesti Suomessa
- Kummassakin tilanteessa ulkomainen yritys olisi kirjanpitovelvollinen
  - Tällöin ulkomaisen yrityksen kirjanpitoinformaatio olisi käytettävissä verotuksen perustaksi Suomessa
- Kirjanpitovelvollisuuden mahdollinen laiminlyönti perustaisi rikosoikeudellisen vastuun
  - Samalla tavalla kuin mitä nykyisen rikoslain nojalla kohdistuu kotimaisiin yrityksiin

ETA-ALUEESEEN KUULUVAT VALTIOT

ETA-ALUEEN ULKOPUOLISET VALTIOT

SUOMEN VEROTTAJAN, TULLIN JA POLIISIVIRANOMAISTEN TIEDONSAANTIOIKEUDET

- Määritelty tyhjentävästi Suomen verotusmenettelylaissa ja muussa asianomaista viranomaista koskevassa lainsäädännössä

NYT KIRJANPITOLAKIIN MYÖS OIKEUS VAATIA TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA SUOMEN SÄÄNNÖSTEN MUKAISESTI

EU-DIREKTIIVIEN MÄÄRITTELEMÄT TILINPÄÄTÖSSISÄLLÖT JA TILINPÄÄTÖKSEN REKISTERÖINTISÄÄNNÖKSET

- Kussakin ETA-valtiossa saatettu voimaan kansallisesti
- Suomi **ei** voi vaatia muuta (esim. tilinpäätöksen rekisteröintiä myös Suomeen tai asettaa lisävaatimuksia tilinpäätöksen sisällölle)

ETA-VALTIOIHIN RINNASTUVAT

- Englanti, USA & Japani
- Mahdollisesti muu valtio, jonka tilinpäätös-säännökset vastaavat EU-vaatimuksia (kirjanpito-lautakunnan kannanotto)
- Suomi **ei** voi vaatia muuta

VALTIOT JOIDEN TILINPÄÄTÖS-SÄÄNNÖKSET EIVÄT VASTAA EU-TASOA

- Suomen viranomaiselle oikeus vaatia täällä harjoitetusta liike- ja ammattitoiminnasta tilinpäätöstä, joka laadittu Suomen säännösten mukaisesti

TILANNE, JOSSA TILINPÄÄTÖS EI KATA GLOBAALISTI KAIKKEA LIIKETOIMINTAA

- Jos toimintaa johdetaan Suomesta, viranomaiselle oikeus vaatia globaalisesti kattavaa tilinpäätöstä, joka laadittu Suomen säännösten mukaisesti

[1 mom.] Ulkomainen oikeushenkilö, jonka tosiasiallinen johtopaikka on Suomessa, on kirjanpitovelvollinen harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta. Muu ulkomainen oikeushenkilö on kirjanpitovelvollinen Suomessa harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta.

[2 mom.] Mitä tässä pykälässä säädetään ulkomaisesta oikeushenkilöstä, koskee myös:

1) ulkomaista kuolinpesää;

2) ulkomaista sijoitusrahastoa ja erityissijoitusrahastoa;

3) ulkomaista trustia ja sen kaltaista oikeudellista järjestelyä;

4) muuta erityiseen tarkoitukseen varattua ulkomaista varallisuuskokonaisuutta kuin mitä tarkoitetaan 1-3 kohdassa.

[3 mom.] Ulkomaisen oikeushenkilön tilinpäätöstä, joka on laadittu tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU tai kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, pidetään 3 luvussa tarkoitettuna tilinpäätöksenä. Sama koskee tilinpäätöstä, joka 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan saamisen kannalta muutoin vastaa tässä momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä. Ulkomainen oikeushenkilö tai vero-, tulli-, poliisi- ja syyttäjäviranomainen sekä tuomioistuin voi pyytää vastaavuudesta kirjanpitolautakunnalta 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun lausunnon.

[4 mom.] Ellei Euroopan talousalueen ulkopuolelta oleva oikeushenkilö ole laatinut tilinpäätöstä tai sen tilinpäätös ei täytä 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä, sen tulee laatia Suomessa harjoittamastaan liike- ja ammattitoiminnasta erillinen tilinpäätös noudattaen soveltuvin osin, mitä 3 luvussa säädetään. Tällainen tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jos ulkomainen oikeushenkilö ei muutoin laadi tilinpäätöstä, sen tilikautena pidetään kalenterivuotta.

[5 mom.] Jollei Euroopan talousalueen ulkopuolelta olevan oikeushenkilön, jonka tosiasiallinen johtopaikka on Suomessa, tilinpäätöstä ei ole laadittu tai se ei käsitä oikeushenkilön liike- tai ammattitoimintaa kokonaisuudessaan, oikeushenkilön tulee laatia siitä erillinen tilinpäätös noudattaen, mitä 4 momentissa säädetään.

[6 mom.] Kun 4 ja 5 momentissa tarkoitettu tilinpäätös on valmis, se on toimitettava 3 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle tämän pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä. Tilinpäätös on valmis, kun se on allekirjoitettu 3 luvun 7 §:ssä säädetyllä tavalla tai se on muutoin tosiasiallisesti laadittu. Viranomaisen pyynnöstä on myös toimitettava ilman aiheetonta viivytystä sellaiset tilinpäätöstä täydentävät tiedot, joita viranomainen tarvitsee lakisääteisen tehtävänsä hoitamisessa. Jollei tieto ole suomeksi tai ruotsiksi, se on toimitettava käännöksenä, jos viranomainen näin pyytää.

[7 mom.] Mitä 3 luvun 5–7, 7 a ja 9–11 §:ssä säädetään menettelyistä, ei koske 3 momentissa tarkoitettua tilinpäätöstä. Tällaiseen tilinpäätökseen sovelletaan, mitä mainituissa lainkohdissa tarkoitetuista menettelyistä säädetään oikeushenkilön rekisteröinti- tai perustamisvaltion lainsäädännössä.

———

Kirjanpitoon tilikausilta, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.